

KEMENES VIDÉK

(KISCZELL és VIDÉK)

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG

Megjelenik minden vasárnap.

(KISCZELL és VIDÉK)

Egy évre
Fél évre2 kor. Negyedére . . . 2 kor. —
4 Égés után ára . . . 30
Külföldi kiadás.

Huss Gyula

Helyettes szerkesztő:

Bakonyi Imre

Cselekedők, Dórnóki utca, Gombás ház — Ide inté-
zendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű
küldemények.

Egy iparfejlesztési részletkérdés.

Soha aktuálisabb nem volt Magyarországon az iparfejlesztés kérdése, mint napjainkban. s mégis régen foglalkozott vele a nyilvánosság, kevesebbet, mint éppen mostanában. A magas politika persze lefoglalja a közvéleményt; nagy közjogi kérdések az uralkodók ismét, háttérbe szorítva minden bármily fontos részletkérdést. Mégis megkértem némi érdeklődést kelteni a súlyos politikai időkben is az iparfejlesztés egy fontos részletkérdéséről.

Ha Magyarországon iparfejlesztésről van szó, önkéntelenül is a fonószövő ipar áll előtérben. Ez természetes is. Hisz ma már kilencszázmillió koronát meghaladó évi ipar behozatalunknak, több mint 40%-a a fonószövő és ezekhez tartozó ruházati iparokra esik. Önként következnek tehát, hogy iparfejlesztésünk súlypontjának ezekre az iparágakra kell esnie. Mennél fontosabb tehát reánk nézve a textilipar fejlesztése annyival nagyobb jelentőséget kell tulajdonítanunk annak a kérdésnek: lehet-e nálunk fejleszteni a fonó és szövő ipart és nem-e megedd minden erre hozott áldozat.

Ez az a fontos iparfejlesztési részletkérdés, a melyet röviden tisztázni akarunk. E kérdés tisztázása éppen most időszerű, a mikor csaknem nap-nap után felvetődik az a nézet, hogy Magyarorszá-

gon éppen ezen reánk nézve annyira fontos iparágak kifejlesztésére kedvezőtlenek a viszonyok. Nincs meg hozzá a szakértő munkás, illetőleg nincs meg az a munkásanyag, a mely kellően kiképezhető lenne.

Ez a leggyakrabban hangoztatott vád. A mi munkás van, az nem kitartó és jóval drágább, mintsem a fonószövő ipar elbírná. Ez egy másik érv. Van még néhány ilyen, de nem részletesem tovább.

A kérdés oly fontos, hogy meg önmagunk számára is a lehető tisztább igazságot kell keresnünk. Ennélfogva nem választhatom sem a len vagy kender, sem a gyapjúipart, a melyeknek anyagai tekintetében a könnyőbb helyzetben lehetnek a külföldi-ekben, hanem választom a pamutipart, a melynek anyaga idegen ránknevez is, a többi európai államra nézve is. Be kell azt hoznina a tengerparttól mind-egyiknek.

Bizonyításom mindössze néhány adatból és néhány ténynek közléséből áll.

Égész pamutiparunk, mindíg a gyáriipart értem 1890-ben 32,000 orsóból és kerekén 1000 mechanikai szövőszékből állott. 1898-ig az orsók száma 63,914-re a szövőszékek száma pedig 1806-ra emelkedett. 1898-ban nagy súlyt kezdünk fektetni textiliparunk fejlesztésére és 1905-ben már 185,040 orsó és 4100 mechanikai szövőszék működik. A munkások száma is nőtt: 1904 év végén 5291 pamutipari munkás dolgozott.

Minthárom vonatkozásban nagyon tekintélyes ugyan az emelkedés, de a tényleges állapot még nagyon szerény. Ha Magyarország ez időszaki egész pamutfonál és szövethozatali többletét — 1903-ban 155 millió K. értékű — itthon akaróknak készíteni, kerekén 1,100,000 orsóra és 20,000 szövőszékre volna szükség. Mi ehhez képest az a 185,040 orsó és 4100 szövőszék a mivel rendelkezünk.

Kétségkívül elnyészöden csekély. De azok a fejlődési adatok mégis azt bizonyítják, hogy még ez az iparág is, a melynek anyaga teljesen idegen reánk nézve, szépen fejleszthető az országban. Ugyanazt bizonyítja az is, hogy 1898 óta, azokkal az igazán szerény eszközökkel és célra az állam iparfejlesztési osztálya rendelkezett, pamutiparunk termelését éventeként több mint húszmillió koronával emelte.

De bizonyítják még egyebek is, a melyek egyuttal megcáfolják a magyar munkásokra vonatkozó tevésségi állításokat. A hány idegen gyárost telepítettünk be az országba, mind dicséri a magyarországi munkások ügyességét és tanulmányosságát. És, hogy a magyar munkás nem drágább, mint másutt, arra nézve elég bizonyíték egyik országgyűlési gyűlésben ma már sok cikket olvasnunkban termel, mint csehországi gyűlésben.

A munkának aránytalanul kisebb része van csak mögöttünk. A nagyobb része még előttünk áll. Komoly áldozat-

A sárga rózsá.

Irtá: Fehér István.

Vannak események, a melyekről azt tartjuk, hogy ha valamikor bekövetkeznek, megoldják a testünk-lelkünkét. És a mikor aztán eljő az a szomorú pillanat, melyben a rettegett csapás lesújt reánk, olyanok vagyunk, mint a villámcsapás: a villám keresztülszökik rajtunk, elkábit, megdermeszt, de érintetlenül hagy.

Mikor Saskóy Sándor egy reggelen megtudta, hogy Véghe Elza férjhezment egy jó hírű bankigazgatóhoz, egy percig bámult maga elé, és már a másik percben búskomor határozta fejét, egyet pőndörített szöke bajuszán, aztán cigarettára gyújtott, fogta a kalapját, botját és elindult hivatalába. Gyönyörű nyári reggel volt és ámbar a minisztérium felőrányira esett a látásától, gyalogszerrel indult a szokásos utnak.

Utközben maga is csodálkozott, hogy a váratlan csapás nagyobb rombolást nem végzett rajta. Pedig szerette Elzát, s hitte, hogy a leány is szereti. Csaknem mindennap együtt voltak, bealszolgáltak, trefálkoztak, olykor szerelmes, persze pillantásokat váltottak, egészen két hónap előltig, a mikor az történt, hogy Saskóy egy mulatság alkalmával komolyan megröptte Elzát, mert egy pelyhes állt túlval kacérkodott. Elza haragosan válaszolt, kikérte magát a gondnokoságot, mire Saskóy büszkén meghajtotta magát és csak ennyit mondott

Es eltávozott.

Azóta nem látta Elzát. Pedig sokat, nagyon

sokat gondolt rá. Napokig leste, nem hozta a postás egy peci levelet, néhány sor irást, a melyben hátha sárga rózsát hozna. Egyik nap mutatta a munkásnak, a vart levelet nem jött. Saskóy pedig sokáig büszkén volt, semhogy a történetek után hívas nekül közledek a leányhoz. Itt-ott hallott róla hírt, anélkül, hogy direkt kérdésközdött volna utána. Még ehhez is büszke volt.

És most, hogy a végzet egyszerre visszavonhatatlanul eltele tőle, nem irt, nem átkozódott. Valami csodálatos, lenkolt nyugodtság vett rajta erőt. Szinte megkönnyebbült, arra gondolva, hogy nem költötte oda egész életet ahhoz a teremteshez, a ki ilyen könnyedén eldobta őt magától.

A minisztérium lépcsőjén a tanácsossal találkozott. Szódtalanul emelte meg a kalapját.

— Szervusz Sándor — szólította meg barátságosan a tanácsos. No, csomagoltál-e már? Saskóy kissé szórakozottan pillantott fel.

— Mit bamuzis? Tudtommal holnap kezd meg a szabadságodat?

— Ah, vagy úgy? — szólt Saskóy, a ki teljesen meglepődött róla, hogy szabadságának küszöbén áll; — de hogy csomagoltam méltóságos uram, az ilyen legényember, mint én egy-kettőre összeszedelőzködök.

— Persze, persze, legényember . . .

— Mésóságod erre mar nem emlékszik, — mondá mosolyogva Saskóy.

— Hat biz az regen volt, huszonöt eszten-

lenkoltukusan az öreg ur. No, isten veled, szerencsés utat, — szólt indulófében. — Svájcbá,

vagy a tengerre?

— Még nem tudom.
— Óh, aranyifjuság! — szólt vissza még az utolsó lépcsőfokról a méltóságos ur.

Saskóy másnap este már a flumei gyorvónaton ült. Az utazásának nem volt pozitív célja. Imádtá a tengert s úgy határozott, hogy majd Fiumében megállapítja további utirányát. A vonat kora reggel robogott be a magyar kikötő városba. Saskóy egyenesen a szállóba ment, átlőrködött, megreggelizett, kis kezitáskájával a kezében meg délelőtt áthajózott Abbasiába. Terve az volt, hogy egy hétig ott maradj, aztán tovább megy. Hogy hová, még maga sem tudta. Az egyik penzióban tengerre nyíló szobát kapott. Az inas letette a holmiját egy sarokba.

— Parancsol még valamit a nagyságos ur? — kérde szrebetve a borraival.

— Semmit.

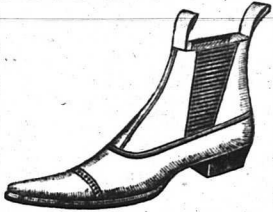
Az inas távozott, Siskóy pedig kibírta az ablakot. Édes, memóriát szelő csapta meg az arcát. Szemei előtt a búhajós tenger, a melynek fodros tükreben fürdött a napangár. A távolban, apró delfinek játszva kerg-tőstek a vízen. Itt-ott egy csónak, a melyet a gyönyörű ló memebre esabított a parttól. Közvetlenül az ablaka alatt leva virággyűből pedig erős rózsáillatot hozott fejele a fuvalom. A közeli társalgóban valaki zongorázott.

Bében a percben nagyon fájt a szíve. Hogy elkergebbe magától az elérzékenyülést, birtelen tengerparton bolyongott. Találkozott néhány ismerősével, de egyikhez sem csatlakozott.

JÓL JAR.
ki velem kezd!

Finom, fess, elegáns,
és olcsó cipot kap

GOTTLIEB IZIDOR
„Turul” cipőraktárában
CZELLDÖMÖLK
Sági-utca

Csak a **minőség**

révén lett **világhírű** a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsőrangú

NYILT-TÉR.

Az őszi és teli idény divatujdonságai megérkeztek!

Szenásy Gyula budapesti szövetraktárának őszi és teli teljes mintagyűjteménye állandóan megtekinthető üzletben s abból a legeszekebb megrendelést is az eredeti árakon, készséggel teljesítik. Mintagyűjteményemet hazhoz is elküldöm megrendelőim szíves meghívása után.

Nómet Márkusdivatárú raktára
CZELLDÖMÖLKÖN.

**Szülő-
oltványokat**

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket külön-fajokban, fajokban. **fejlesztéséért** jól és legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Külföldi első szülőoltvány telep
Tulajdonos:

Gaspari Frigyes.
Medgyes 63 sz. (Nagyküllő m.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szülőoltványos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelleg bizonyítást lehet magának fenti szülőoltvány telep feltétel megbiztatóságáról.

Butorok.

háló, ebédlők, úriszobák, szalonok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zongorák szállítanak bárhova

késpéNZÉRT, vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butor album 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhova.

Modern Lakberendezési Vállalat

BUDAPEST, IV., GERLŐC V. UTCA 7.
(Központi városháza mellett.)

Szalóky Zsigmond

szobrász és kőfaragó

Czeldömölkön, Sz. Háromság-tér.

Sírkőraktáromban a legkényesebb igényeket is kielégítő sírköveket, kereszteteket, lépcsőket és a kataszteri felméréshez szükséges előírás szerinti határjelző köveket raktáron tartok. Szobrász ipari képzettséggel folytán abban a helyzetben vagyok, hogy e szakmába vágó munkákat is jutányosan végezhetek.

Szíves pártfogását és raktára megtekintését kéri

Szalóky Zsigmond
szobrász és kőfaragó

Nyomdai munkák tisztes kivitelben szállít
„VÖRÖSMARTY” könnynyomda
Devecser.

A jelenkor legjobb tetőfedő anyaga az

ASBEST-PALA.

Elpusztíthatatlan, soha javítást nem igényel. Tűzmentes, fagymentes, vízhatlan és viharálló.

Alatta a padlás télen nem hideg, nyáron viszont nem meleg

KÖNNYŰ, mert a befedett terület négyzetméterenként 10 kg., holott a holott a hornyolt cserépből négyzetméterre 40 kg., közönséges cserépből 65 kg., így palafedésre a legkönnyebb tető és a legkönnyebb fal is alkalmas.

Legmesszebbmenő jótállás!

Felvilágosítást, árjegyzéket és mintát kívánatra ingyen küldünk.

Magyar Asbest Palagyár**R.-T. :: Jánosháza.**

Iroda: Zollner Bélánál Jánosháza

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt **katarrhusoknál** hörghurutnál, **asthmanál**, **influenza** után. **Sirolin "Roche"** kezdődő **tüdőbetegséget** **csirajában elfojt**. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása **megkönnyítik** a **Sirolin "Roche"-al** való hosszabb **kurákat!**

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a **Sirolin "Roche"**-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismerés és bevált szer minden háztartásban. Szíveskedjék a **gyógytárakban** **határozottan Sirolin "Roche"-t** kérni.